

OPŠTINA - KOMUNA KLOKOT - VRBOVAC KLOKOT - VĚRBOC

AKCIONI PLAN ZA POBOLJŠANJE USLUGE

USLUGA: SAKUPLJANJE I ODLAGANJE OTPADA

GODINA: 2011

RADNA GRUPA:

1. Refik Halili, zamenik gradonačelnika i koordinator radne grupe
2. Boban Bogdanović, službenik za javne i komunalne usluge
3. Dragisa Kojić, službenik za skupštinske poslove
4. Miroslav Stolić, službenik za projekte i ekonomski razvoj
5. Zoran Denić, privatni preduzetnik „Aqua Koki“ - Klokot
6. Nikola Stolić, direktor NVO „Radio-Klokot“ u Klokotu.

ANALIZA SITUACIJE

Opšte karakteristike opštine Klokot-Vrbovac

Opština Klokot-Vrbovac nalazi se na 50 km jugoistočno od grada Prištine i formirana je 2009. godine u skladu sa Planom o decentralizaciji koji je na Kosovu sproveden u skladu sa Sveobuhvatnim predlogom o rešenju statusa Kosova (Marti Ahtisari). Prva konstitutivna sednica novoformirane Skupštine opštine održana je 8 januara 2010 godine. Ova novoformirana opština obuhvata površinu od 23.8 km² i u njenom sastavu ulaze četiri sela, i to: Klokot/Kllokot, Mogillë/Mogila, Vrbovac/Věrboc i Grnčar/Gérnçarë. Procenjuje se da na teritoriji ove opštine živi približno 5,050 stanovnika, odnosno 700-800 domaćinstva među njima 3,710 Srba i 1,340 Albanaca. Mešovita sela koja ulaze u sastav opštine Klokot-Vrbovac su Mogillë/Mogila i Klokot/Kllokot, a sela u kojima žive isključivo kosovski Srbi su Vrbovac/Věrboc i Grnčar/Gernqarë.

Opština Klokot-Vrbovac je poznata po prirodnom bazenu mineralne i lekovite vode, termalnoj fontani a takođe i po fabrici, koja proizvodi mineralnu vodu 'Klokot'. Pored ovih specifičnih resursa gde se već počelo sa ulaganjima, Klokot-Vrbovac ima mnoge mogućnosti da iskoristi svoje prelepo prirodno okruženje i resurse. Na primer, Šar planina se može videti na horizontu, reka Binačka Morava protiče kroz grad i Klokot je naročito bogat vodom koja je testirana i vrednovana kao voda sa lekovitim svojstvima. Klokot-Vrbovac takođe ima kontinentalnu klimu koja kao rezultat ima relativno kratku zimu i duga leta. Osim toga, na teritoriji ove opštine nalazi se i značajno arheološka znamenitost gde je i otkrivena skulptura ilirske žene sa karakterističnom nošnjom. Stanovništvo ove male i ruralne opštine uglavnom se bavi

poljoprivredom, tj. uzgojem žitarica, voća i povrća¹. U opštini je uveliko zastupljena proizvodnja poljoprivrednih proizvoda u plastenicima.

U skladu sa zacrtanim prioritetima i svojim ovlašćenjima, gradonačelnik Saša Mirković sa svojim saradnicima je februara 2011. godine na opštinskom nivou formirao Radnu grupu za izradu akcionog plana za poboljšanje usluge sakupljanje i odlaganje otpada (u daljem tekstu: Radna grupa). Radna grupa u opštini Klokot-Vrbovac ima za cilj da kroz ovaj Akcioni plan:

1. predstavi detaljnu analizu postojećeg stanja u pogledu upravljanja čvrstim otpadom,
2. ukaže na aktuelne probleme,
3. odredi prioritete i ciljeve koje Opština želi da ostvari u budućnosti i
4. predstavi načine dostizanja zacrtanih ciljeva i prioriteta, tj. načine poboljšanja usluge sakupljanja i odlaganja otpada u opštini Klokot-Vrbovac.

Osim gore navedenog, Akcioni plan predstavlja vodič za opštini Klokot-Vrbovac u pogledu unapređenja usluge sakupljanja i odlaganja otpada, uklanjanja divljih deponija i sprečavanje njihovog daljeg štetnog uticaja na žitelje opštine i njihovu okolinu, što bi doprinelo trajnoj zaštiti životne sredine.

SAKUPLJANJE I ODLAGANJE OTPADA U OPŠTINI KLOKOT-VRBOVAC

Zakonom o lokalnoj samupravi predviđeno je da pružanje komunalnih usluga, sakupljanje i odlaganje otpada i zaštita životne sredine predstavljaju izvornu nadležnost opština. Opština Klokot-Vrbovac je u pogledu sakupljanja i odlaganja otpada sklopila privremeni sporazum 2010. godine sa Regionalnim javno-komunalnim preduzećem (u daljem tekstu: RJKP) „Higijena“ iz Gnjilana o pružanju ove usluge na teritoriji tada novoformirane opštine Klokot-Vrbovac. Opština je planirala da formira sopstveno javno-komunalno preduzeće koje bi pružalo ovu uslugu i u vezi sa tim od USAID-ovog programa Inicijativa za efikasne opštine (EMI) je 2010. godine dobijen manji kamion kapaciteta 2,5 tona za sakupljanje otpada i 100 metalnih kontejnera zapremine $1,1 \text{ m}^3$. Sporazumom iz 2010. godine bilo je predviđeno da USAID EMI program pokrije operativne troškove, a da Opština postepeno preuzme obavezu da iz svog budžeta plaća za uslugu sakupljanja i odlaganja otpada RJKP „Higijena“ iz Gnjilana. Opština je svoje obaveze iz sporazuma sa RJKP „Higijena“ ispunila. Međutim, vremenom je utvrđeno da takav program (sporazum) nije održiv i da opština iz svog budžeta nije u mogućnosti da pokriva sve troškove za pružanje ove usluge. Stoga je u saradnji sa novim USAID programom Inicijativa za demokratske i efektivne opštine (DEMI) i RJKP „Higijena“ iz Gnjilana, 15. marta 2011. godine sklopljen novi, mnogo povoljniji sporazum, po kome će RJKP „Higijena“ nastaviti da pruža uslugu, a USAID DEMI program pokrivati operativne troškove za prva tri meseca dok naplata usluge od stanovništva i poslovnih subjekata ne zaživi u opštini. Sporazum iz marta 2011. Godine se uspešno realizuje. Pet radnika svakodnevno koristi opštinski kamion i dobijene kontejnere i pruža uslugu građanima opštine Klokot-Vrbovac.

Raspoloživi resursi i prednosti

Radna grupa analizom situacije je utvrdila da su trenutne prednosti i resursi kojima opština Klokot-Vrbovac raspolaže sledeći:

---

¹ Meštani sela Mogila su poznati po proizvodnji izuzetno kvalitetnog krompira.

1. Čvrsta rešenost opštinskog rukovodstva da pozitivno reši ovo goruće pitanje i u skladu sa tim formirana je **Radna grupa** koja se detaljno bavi ovim problemom,
2. Šest komunalnih radnika,
3. Službenik za javne i komunalne usluge koja mora da vodi računa o adekvatnom odlaganju otpada,
4. Kamion za sakupljanje otpada marke ISUZU, kapaciteta 2.5 tona,
5. 150 kontejnera zapremine 1.1 m³ (*100 kontejnera je dobijeno od USAID EMI programa 2010. Godine, a 50 od USAID DEMI programa aprila 2011. Godine*),
6. Računar, štampač i program RJKP „Higijena“ za izdavanje računa koji će opštinski komunalni službenik koristiti za štampanje i izdavanje računa,
7. Promotivni letak koji ima za cilj podizanje svesti građana o značaju plaćanja za uslugu sakupljanja i odlaganja otpada, kao i zaštite životne sredine.
8. Predstavnici sela su spremni da podrže sve aktivnosti koje bi omogućile da usluga bude podignuta na viši nivo.

Nedostaci i mogući rizici

Opštinska Radna grupa za izradu akcionog plana za poboljšanje usluge sakupljanja i odlaganja otpada je analizom utvrdila sledeće nedostatke i moguće rizike u pogledu upravljanja otpada:

1. Postojanje tzv.divljih deponija koje pojedini građani koriste za odlaganje otpada,
2. Nedostatak sredstava u opštinskom budžetu koja bi bila namenjena za komunalne usluge,
3. Nedostatak adekvatnog radnog prostora za postojeće komunalne radnike,
4. Nepostojanje posebne opštinske Direkcija sa dovoljnim brojem radnika koji bi se bavili isključivo ovim i sličnim pitanjima koja su po Zakonu o lokalnoj samoupravi u nadležnosti opštine i
5. Nije dobro i to što zbog nedovoljnog broja kontejnera u periodu od pre aprila 2011. Godine nije postojala odgovarajuća pokrivenost domaćinstva sa kontejnerima, što je dovelo do loše komunikacije sa izvesnim brojem građana.

Opština Klokot-Vrbovac je 2010. godine iz svog budžeta izdvajala sredstva i jednim delom pokrivala troškove za ovu uslugu koju je na teritoriji opštine pružala RJKP „Higijena“ iz Gnjilana. Izvesna podsticajna sredstva za operativne troškove RJKP „Higijena“ je 2010. Godine dobila od USAID EMI programa i građani u tom periodu, ali i pre toga, nisu plaćali nikakvu naknadu za ovu uslugu. Iz razloga što ova usluga od građana nije naplaćivana mogući rizik može biti niska stopa naplate od građana.

Pokrivenost

Opština Klokot-Vrbovac je 100 metalnih kontejnera (1, 1 m³), koje je dobila od USAID-a (EMI program), rasporedila u sva četiri sela opštine kao što je prikazano u tabeli dole. Međutim, ovo je nedovoljan broj kontejnera što više od sedam domaćinstava koristi jedan kontejner. Detaljnom analizom situacije na terenu utvrđeno je da je opštini Klokot-Vrbovac potrebno dodatnih 50 kontejnera (1,1 m³). Opština je aprila 2011. godine dobila donaciju od USAID-a (DEMI program) u vidu 50 novih metalnih kontejnera zapremine 1,1 m³. Nove kontejnere će RJKP „Higijena“ razmestiti po selima opštine Klokot-Vrbovac kao što je predviđeno u tabeli dole. Dodatnim brojem kontejnera 50 (ukupno 150) je omogućeno da jedan kontejner sada opslužuje prosečno 5.32 domaćinstava što odgovara standardima.

Plan za raspodelu kontejnera za opštinu Klokot-Vrbovac

Ažurirano 20.04.2011	Katastarska zona	Broj domaćinstva	Broj poslovnih subjekata & javne instituciji	Redni broj kontejnera	Trenutan broj kontejnera	Dodatan broj kontejnera	Ukupno	Br.domaći nstva po 1 kontejneru
1.	Klokot	235	50	od 1 do 57	36	21	57	5
2.	Mogila	210	9	od 58 do 99	30	11	41	5.1
3.	Vrbovac	139	12	od 100 do 132	25	7	32	4.3
4.	Grnčar	96	4	od 132 do 150	14	6	20	4.8

Raspored sakupljanja otpada

RJKP "Higijena" iz Gnjilana i opština Klokot-Vrbovac su se saglasile da sakupljanje čvrstog otpada na teritoriji opštine Klokot-Vrbovac bude obavljano u skladu sa sledećim rasporedom:

Dan	Mesto	Vreme	Količina u tonama	Ture kamiona čišćenja smeća	Ukupno
Ponedeljak	Klokot	08:00-16:00	6.88 t	2	6880 kg
Utorak	Mogila	08:00-16:00	5.9 t	2	5900 kg
Sreda	Vrbovac	08:00-16:00	4.59 t	2	4590 kg
Četvrtak	Grnčar	08:00-16:00	2.35 t	1	2350 kg
Petak	Prepunjeni kontejneri u Klokotu	08:00-16:00	2.25 t	1	2250 kg
5	4	40	21,97 t	8	21970 kg.

Divlje deponije

Divlje deponije predstavljaju osnovni razlog zbog kojeg su građani opštine Klokot-Vrbovac još uvek nezadovoljni ovom uslugom. Divlje deponije trajno zagađuju okolinu, a naročito izvořišta

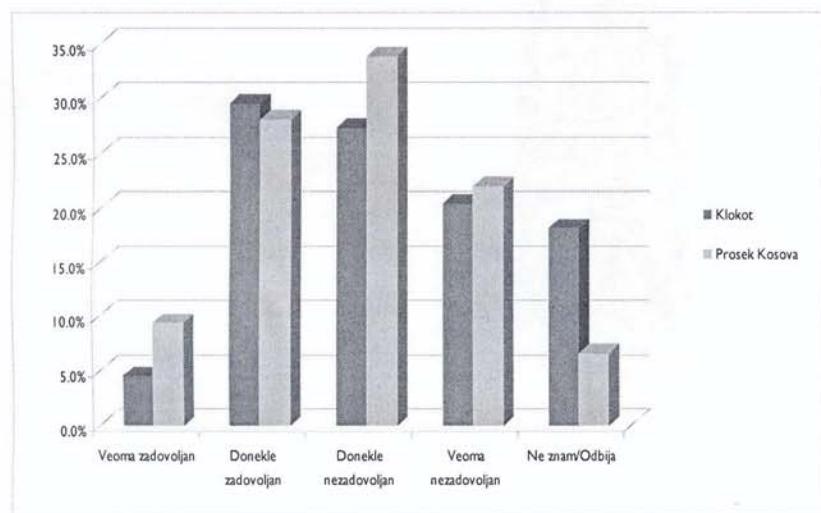
vode kojima je opština izuzetno bogata, a to sve dovodi do negativnog uticaja i na celokupno zdravlje meštana opštine Klokot-Vrbovac. Radna grupa je sredinom aprila 2011. godine utvrdila da na teritoriji opštine Klokot-Vrbovac postoje **11 divljih deponija**. Lokacije i opis divljih deponija, kao i specifikacija sredstava potrebnih za njihovo uklanjanje priložena je u Aneksu 1 na kraju ovog akcionog plana.

MIŠLJENJE GRAĐANA OPŠTINE KLOKOT-VRBOVAC O SKUPLJANJU I ODLAGANJU OTPADA

Kompanija za ispitivanje javnog mnjenja UBO Consulting je početkom 2010. godine u svim opštinama sprovedla anketu koja je imala za cilj da utvrdi zadovoljstvo građana opštinskim uslugama. U opštini Klokot-Vrbovac na postavljena pitanja o čistoći i sakupljanju otpada građani su dali sledeće odgovore:

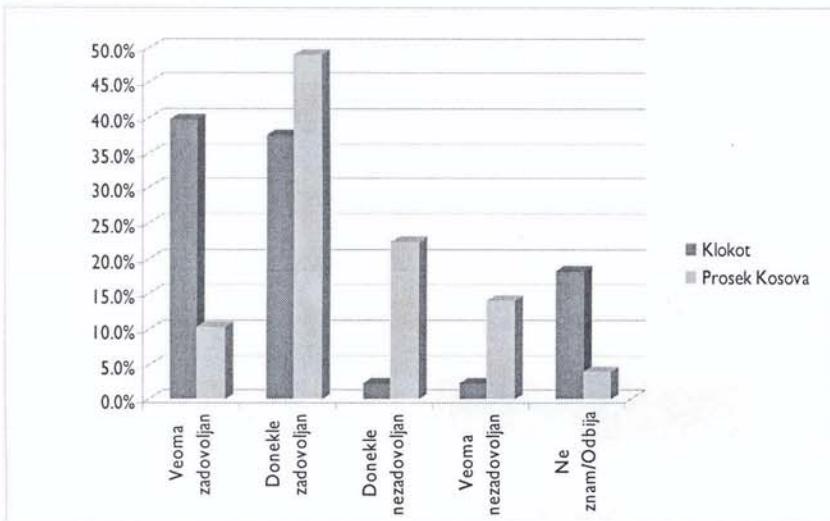
Koliko ste zadovoljni sa prikupljanjem čvrstog otpada?

	Veoma zadovoljan	Donekle zadovoljan	Donekle nezadovoljan	Veoma nezadovoljan	Ne znam/Odbija
Klokot	4.5%	29.5%	27.3%	20.5%	18.2%
Prosek Kosova	9.4%	28.1%	33.9%	22.0%	6.6%

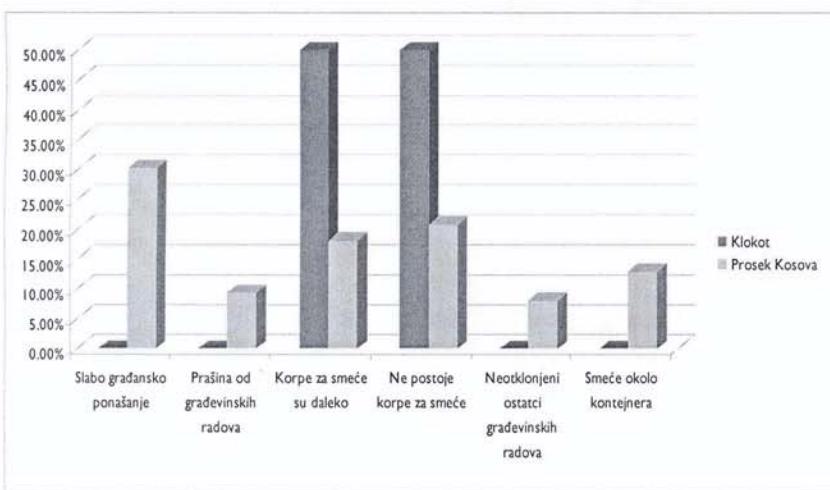
Da li ste zadovoljni sa čistoćom u vašoj opštini?

	Veoma zadovoljan	Donekle zadovoljan	Donekle nezadovoljan	Veoma nezadovoljan	Ne znam/Odbija
Klokot	39.8%	37.5%	2.3%	2.3%	18.2%
Prosek Kosova	10.4%	49.0%	22.4%	14.1%	4.0%

Objašnjenje (razlozi) zbog čega je opština, donekle čista ili nečista?

	Slabo građansko ponašanje	Prašina od građevinskih radova	Korpe za smeće su daleko	Ne postoji korpe za smeće	Neotklonjeni ostaci građevinskih radova	Smeće okolo kontejnera
Klokot	0.00%	0.00%	50.00%	50.00%	0.00%	0.00%
Prosek Kosova	30.30%	9.50%	18.20%	20.90%	8.10%	13.00%

Rezultati sprovedene ankete jasno ukazuju da je svega 4,5 % građana bilo izuzetno zadovoljno uslugom sakupljanja i odlaganja otpada. To je bio jasan pokazatelj da je situacija urgentna i da

zahteva ozbiljan pristup i hitno rešavanje problema. Zbog toga je formirana radna grupa na nivou opštine koja će se isključivo baviti ovim pitanjima. Radna grupa u saradnji sa USAID DEMI programom marta 2011. godine je otpočela sa aktivnostima koje imaju za cilj da se uspostavi održiv i efikasan program sakupanja i odlaganja otpada i dobar sistem nadgledanja kvaliteta pružanja usluge od strane građana. U vezi sa tim je marta 2011. godine, uz koordinaciju sa predstvincima sela, sprovedena anketu o načinu pružanja usluge. Rezultati sprovedene ankete ukazuju da su kontejneri u mnogim slučajevima prepuni i da se otpad baca pored kontejnera. To je ukazivalo da je hitno potrebno nabaviti dodatnih 50 kontejnera (1100l), što je i učinjeno aprila 2011 uz pomoć USAID DEMI programa.

Ovo je uticalo da zadovoljstvo građana bude poboljšano ali su rezultati ankete među građanima marta 2011 ukazivale da su građani još uvek delimično zadovojni uslugom. Razlog postojećeg nezadovoljstva takođe može biti postojanje divljih deponija u svim selima opštine Klokot-Vrbovac i previsoka cena računa za uslugu sakupljanja i odlaganja otpada.

Načini i ideje za poboljšanje usluge:

Opština je u narednom periodu dužna da obrati pažnju na sledeće:

1. Edukacija građana u pogledu zaštite životne sredine, štetnog uticaja otpada na zdravlje čoveka i njegovu okolinu i važnost upotrebe kontejnera prilikom odlaganja otpada (štampanje promotivnog materijala, radijske emisije na ovu temu, uljučivanje NVO-a, đaka i zdravstvenih radnika u promotivne kampanje, javni sastanci sa predstvincima sela i td.).
2. Aktivno uključivanje građana u nadgledanje kvaliteta usluge sakupljanja i odlaganja otpada i načina približavanja usluge (štampanje promotivnog materijala, radijske emisije na ovu temu, uljučivanje NVO-a, đaka i zdravstvenih radnika u promotivne kampanje, javni sastanci sa predstvincima sela i td.).
3. Nabavka dodatnih kontejnera i sve druge neophodne opreme i tako stvoriti dobre uslova za građane da otpad odlažu u kontejnere (*NAPOMENA: Opština je 2010. godine dobila kamion za sakupljanje otpada (3.t) i 100 kontejnera (1100l) od USAID EMI programa, a zahvaljujući pomoći od USAID DEMI programa aprila 2010 kupila dodatnih 50 kontejnera (1100l) kako bi uslugu što više približili građanima*)
4. Izdvajanje sredstava iz budžeta Opštine u cilju plaćanja opštinskih zaostalih dugova za sakupljanje otpada.
5. Podsticanje građana, a posebno radnika lokalne uprave i korisnika budžetskih sredstava da plate svoje račune za otpad i time omoguće nastavak pružanja usluge.
6. Izdvajanje sredstava iz budžeta Opštine u cilju čišćenja divljih deponija i uređenja prostora na kojima postoje divlje deponije. Izgradnja parkova na mestima gde postoje divlje deponije bi dodatno motivisalo građane, povećalo kvalitet njihovog života i uticalo na svest građana da otpad odlažu u kontejnere.
7. Aktiviranje opštinskih inspekcijskih službi, proširenje nadležnosti sanitarnih inspektora i njihov svakodnevni rad na terenu bi doprineo realizaciji ciljeva ovog Akcionog plana (vidi celjeve dole) i daljesprečilo odlaganja otpada na divlje deponije putem upozorenja i kažnjavanja nesavesnih građana;
8. Međuopštinska saradnja sa drugim opštinama u slučaju nepostojanja nadležnih inspekcijskih službi u Opštini u cilju iniciranja pomoći sa strane.

9. Usvajanje Uredbe o upravljanju otpadom i kaznenim merama, kako bi bio napravljen zakonski okvir za upotrebu inspekcijskih službi i kaznenih mera protiv onih koji zakon ne poštuju.
10. Podnosi izveštaj rukovodstvu o postignutom napretku na 6 meseci.
11. Usvojiti Akcioni plan za poboljšanje usluge u Skupštini opštine

**NAPOMENA: Detaljan akcioni plan za poboljšanje usluge je priložen dole

VIZIJA OPŠTINE KLOKOT-VRBOVAC

Zdrava i čista životna sredina, iskorišćavanje povoljnih klimatskih uslova, zaštita prirodnih izvorišta mineralne vode, plodnog poljoprivrenog zemljišta, dalji razvoj banjskog turizma i sveobuhvatan privredni razvoj opštine.

MISIJA OPŠTINE KLOKOT-VRBOVAC

Održiv i uspešan program sakupljanja i odlaganja otpada na celoj teritoriji opštine, uspostavljanje programa reciklaže, zdrava i čista životna sredina i povećanje kvaliteta života svih naših građana jeste naša misija. U tom smislu želimo da kvalitet usluge neprestano poboljšavamo, modernizujemo i učinimo dostupnim svim građanima naše opštine. Želimo da svest građana o upravljanju otpadom uzdignemo na viši nivo i da isti budu aktivno uključeni u program nadgledanja kvaliteta usluge sakupljanja i odlaganja otpada.

Ciljevi Akcionog plana za poboljšanje usluge sakupljanja i odlaganja otpada

Cilj 1: Pružanje usluge sakupljanja i odlaganja otpada u svim katastarskim zonama opštine uz nabavku neophodne opreme za to i uklanjanje svih postojećih divljih deponija u opštini Klokot-Vrbovac.

Cilj 2: Povećanje stepena zadovoljstva građana i poboljšanje selokupnog učinka Opštine u pogledu čiste opštine i pružanja usluge sakupljanja i odlaganja otpada.

Cilj 3: Podizanje svesti građana o neophodnosti zaštite životne sredine i povećanje odgovornosti građana u pogledu čiste okoline.

TABELA 1: ŽEJENI NIVO POBOUŠANJA USLUGE, REZULTATI I POKAZATELI

Željeni rezultati	#	Pokazatelji predviđenih rezultata	Osnova za 2010	Cilj za 2011	Cilj za 2012	Cilj za 2013	Izvor informacija
I. Poboljšan kvalitet usluge sakupljanja i odlaganja čvrstog otpada	1	% ravnomerog prikupljanja otpada u skladu sa rasporedom koji je predhodno određen	25%	77,2%	80%	85%	Anketa
II. Povećani stepen zadovoljstva građana sa uslugama sakupljanja i odlaganja otpada	1	Broj priloženih žalbi na 100 korisnika	---	0%	0%	0%	Kompanija
	2	% građana koji su zadovoljni ili zadovoljnici sa sakupljanjem otpada	4,5%	45%	65%	80%	Anketa
III. Pokrivenost celokupne opštinske teritorije uslugama sakupljanja i odlaganja otpada	1	% domaćinstva koja imaju pristup uslugama prikupljanje otpada	50%	100%	100%	100%	Kompanija
	2	% naselja u kojima se pruža usluga sakupljanja otpada	50%	100%	100%	100%	Kompanija
IV. Stabilnost i održivost usluga sakupljanja i odlaganja čvrstog otpada	1	% domaćinstva koja plaćaju uslugu	0%	25%	50%	60%	Kompanija
	2	% pokrivenosti troškova od naplaćenih računa za uslugu sakupljanja otpada					Kompanija

TABELA 2: DRUGI POKAZATELI ZA USLUGU SAKUPLJANJA I ODLAGANJA OTPADA

Definicija	Osnova za 2011	Cilj za 2012	Cilj za 2013	Izvori informacija
PODACI (ulaganja):				
Bužet Opštine u evrima (iznos od 18000 € je u budžetskoj liličnici za 2012 godinu ,sredstva koja ce se trošiti za sve komunalne usluge)	0	18000	25000	Odeljenje za Ekonomiju i finansije
Vrednost potpisanih ugovora sa Higijenom na godišnjem nivou	25600	/	/	Odeljenje za javne usluge i RJKP
Troškovi za uslugu sakupljanja i odlaganja otpada na godišnjem nivou				Odeljenje za javne usluge i Higijena
Broj metalnih kontejnera kapaciteta 1,1m ³	150	10	5	Odeljenje za javne usluge
Broj plastičnih porodičnih kontejnera kapaciteta 110 L	0	30	0	Odeljenje za javne usluge
Broj kamiona za sakupljanje i odlaganje otpada	1	2	0	Odeljenje za javne usluge
Neka druga oprema: traktor, mini kamion ili mehanizacija za nepristupačne terene	0	1	0	Odeljenje za javne usluge
Broj zaposlenih	5	6	7	Odeljenje za javne usluge
PROIZVOD/UČINAK:				
Sakupljen otpad u tonama na godišnjem nivou	700t	1000t	1250t	Odeljenje za javne usluge–Komunalna služba-koordinator
Broj domaćinstava koje dobijaju uslugu	680	735	750	
Broj domaćinstava koje ne dobijaju uslugu	0	55	70	
Ukupan broj domaćinstava	680	735	750	
Broj poslovnih subjekata koji dobijaju uslugu	65	85	100	

Broj lokalnih institucija koje dobijaju uslugu	10	15	20	
% naplate računa za uslugu sakupljanja otpada po domaćinstvima	25	45	60	
% naplate računa za uslugu sakupljanja otpada poslovnim subjektima	25	55	70	
% naplate računa za uslugu sakupljanja otpada institucijama	50	100	100	
USPEŠNOST:				
Troškovi po toni sakupljenog otpada	6.10	6.10	6.10	Odeljenje za javne usluge – Komunalna služba-koordinator

TABELA 3: INFORMACIJE O BUDŽETU ZA USLUGU SAKUPLJANJA I ODLAGANJA OTPADA

Izvor	2011	2012	2013	Izvor informacija
PLANIRANJE PRIHODA OD NAPLATE RAČUNA				
Broj domaćinstva 680 × 4,75 eura račun za otpad = 3,230 × 12 meseci = 38,760.00 evra	38,760.00	41,895.00	42750	Sl.za javne i kom.usluge
Broj poslovnih subjekata 65 ×10.5 eura račun za otpad =682.50 × 12meseci = 8,190.00 evra	8,190.00	8,190.00	8,190.00	sl.za javne i kom.usluge
Javne institucije (škole, domovi zdravlja/ambulante, Dom culture,policajska stanica,yatrogasna sluzba i dr.. 10 × 21=210 × 12meseci =2,520evra	2,520.00	2,700.00	2,700.00	
KAPITALNA ULAGANJA				
Kupovina novih kontejnera 15x266= 3,990.00 evra	0	2,660.00	1,330.00	sl.za javne i kom.usluge

Kupovina porodičnih plastičnih kontejnera br 30 x 35evra po kontejneru = 1,050.00 evra		0	1,050.00		0
Uređenje deponija (izgradnja parkova na lokaciji : a) Vrbovac put prema Djelekare ,na mestu gde je postojaca divlja deponija;				sl.za ekonomski razvoj i projekte	
b) Kloko i c) Grnčaru	14,500.00	15,000.00	40,000.00		
Broj kamiona za sakupljanje i odlaganje otpada	1	2	0		
Neka druga oprema: traktor za nepristupačne terene	0	25.000	0		
Drugo	0	0	0		
NEOPHODNI TROŠKOVI					
Dan čišćenja opštine – godišnja akcija čišćenja grada od strane građana i opštinskog osoblja (u evrima)	2.000	2.000	2.000		
Izrada i štampanje promotivnog materijala za informisanje građana	300.00	400.00	400.00	sl.za javne i kom. usluge	
Priprema upitnika,sprovodjenje ankete,obrada i objavljivanje rezultata	0	200.00	200.00	NVO	
UKUPNO:	2,300.00	2,600.00	2,600.00		

AKCIJONI PLAN ZA POBOUŠANJE USLUGE

Ciljevi za predložene rezultate u 2012 i 2013 godini

- Opština Kloko-Vrbovac ima za cilj da se poboljša usluga sakupljanja otpada i ista proširi na veći broj domaćinstva sa 50% u 2010 na potpunu pokrivenost i dostupnost usluge svim domaćinstvima, tj. na 100% u 2012 i 2013.godini.

2. Opština Klokoč-Vrbovac ima za cilj da poboljša nivo zadovoljstva građana sa ulsgom. U 2010.godini svega 4,5% građana je bilo veoma zadovoljno uslugom sakupljanja i odlaganja otpada. Naš cilj je da u 2011.godini 45% građana bude veoma zadovoljno uslugom, u 2012 65%, a u 2013 želimo da 80% građana bude veoma zadovoljno uslugom sakupljanja i odlaganja otpada.
3. Opština Klokoč-Vrbovac ima za cilj da poveća svest građana i objasni važnost plaćanja računa za uslugu sakupljanja i odlaganja otpada. Pretpostavlja se da će do kraja 2011.godine procenat naplate računa po domaćinstvima iznositi 25% Naš cilj je da u 2012.godini 45 %, a u 2013.godini da 60% domaćinstva plaća uslugu sakupljanja i odlaganja otpada. Time ćemo omogućiti održivost i konstantano poboljšanje kvaliteta pružanja usluge sakupljanja i odlaganja otpada.

Ciljevi za predložene proizvode/učinke u 2012 i 2013.godini

Ciljevi za predložene učinke i proizvode opisane u tabeli 2 gore ostvarice se pomoću:

1. dodatnih i pravovremenih izdvajanja budžetskih sredstava za poboljšanje usluge;
2. nabavku neophodne opreme;
3. uspešnim nadzorom kompanije koja pruža uslugu od strane građana i Opštine;
4. ulaganja u asfaltiranje puteva kako bi usluga bila dostupna svakom domaćinstvu
5. broj domaćinstva kojima će usluga biti dostupna sa 680 , u 2011 biće povećan na 735 domaćinstva, u 2012 750 domaćinstva i 2013 godini, a to znaci da će 100% domaćinstva dobiti uslugu sakupljanja i odlaganja otpada. Zato smo prevideli da će koliciна otpada koji na godišnjem nivou biti sakupljen od 700t u 2011.godini biti 1000t u 2012 i 1250t u 2013.godini. Time želimo da svaki otpad iz domaćinstva i poslovnih subjekata bude adekvatno sakupljen i propisno odložen na deponije.

PLAN ZA REALIZACIJU PREPORUKA IZ AKCIONOG PLANA ZA POBOLOŠANJE USLUGE SAKUPLJANJA I ODLAGANJA OTPADA

Cilj 1: Proširenje usluge na sve katastarske zone i domaćinstva biće postignuto nabavkom dodatne opreme (kontejneri i dr.).

Cilj 2: Realizacijom ovog akcionog plana biće povećan nivo zadovoljstva građana, kvalitet njihovog života, a samim tim i opšti učinak Opštine kada je reč o uspešnosti pružanja usluge sakupljanja i odlaganja otpada.

Cilj 3: Realizacijom ovog plana svest građana o neophodnosti zaštite životne sredine i njihova odgovornosti u tom pogledu biće uzdignuta na viši nivo, što je ključ postizanja krajnjeg cilja a to je zdrava i čista opština Klokoč-Vrbovac.

Željeni rezultati:

- Poboljšan kvalitet usluge sakupljanja otpada
- Povećan stepen zadovoljstva građana uslugom
- Celokupna teritorija opštine je pokrivena uslugom sakupljanja i odlaganja otpada
- Pružanje usluge je izvesno i odživo

Aktivnost / Korak / Projekat	Koraci i podela odgovornosti	Vremenski rok i vrednost projekta (€)
1. Usvajanje Akcionog plana za poboljšanje sakupljanja i odlaganja otpada od strane gradonačelnika i/ili Skupštine opštine	<p>a. Priprema i podošenje završnog projekta SIAP-a od strane opštinske radne grupe koja je radila SIAP (Akcioni plan za poboljšanje usluge)</p> <p>b. Odobrenje od strane gradonačelnika</p> <p>c. Predstavljanje i odobravanje od strane gradonačelnika, predsedavajućeg Skupštine i radne grupe SIAP.</p>	<p>a – c početak septembra 2011</p> <p>Vrednost = 0</p>
2. Sprazum za kompanijom koja pruža uslugu	<p>a. Pregledati potpisani sporazuma sa RJKP „Higijena“ (deo oko plaćanja radnika, kompenzacija Opštini od strane Higijene za plate 5 radnika)</p> <p>b. U slučaju potrebe potpisati novi sporazum – gradonačelnik</p>	<p>Tetor 2011</p> <p>Pa kosto</p>

	a. Uraditi plan za otklanjanje divljih deponija (11) – SIAP radna grupa, kompanija Higijena i kompanija za izradu projekta (zelenilo/gradski parkovi) b. Realizacija projekta (uklanjanje divljih deponija i izgradnja parka)	Septembar – Oktobar (?) 2011 Vrednost projekta: 26,069.30 €
3. Uklanjanje divljih deponija i izgradnja parka u Vrbovcu		
4. Izgradnja dečijeg igraлиšta ili parka na mestu divlje deponije na lokaciji	c.	
5. Kupovina i raspodela novih kontejnera 1m3 ili porodičnih kontejnera 120 L i nove opreme (traktor ili manji kamion)	a. Objava tendera i kupovina kontejnera (15 imetalnih kontejnera od po 1m3 i 30 plastičnih individualnih kontejnera od po 120 L)– RJKP, Kompanija b. Izrada plana raspodele kontejnera – RJKP, Kompanija c. Kupovina traktora ili mini kamiona – RJKP, Kompanija	a – b: 2012.god Vrednost a: 5,040.00 € b:1400 € c: 25,000.00 €
6. Plan za pružanje usluge onim domaćinstvima koja ne dobijaju uslugu ili približavanje usluge onim domaćinstvima koja nisu zadovoljna uslugom	a. Izrada plana Hartimi dhe ekzekutimi i planit pér mbulimin me shërbim té vendbanimeve té reja në vitin 2012 – DSHP, Kompania Higijena b. Izrada i realizacija plana približavanja usluge građanima koji nisu zadovoljni uslugom – RJKP kompanija	a: prva polovina 2012 Vrednost =0 b: prva polovina 2012 Vrednost =0
7. Utvrđivanje i registracija novih korisnika: poslovnih subjekata, institucija, domaćinstva i ostalih potencijalnih platija i korisnika usluge	a. Utvrđivanje i registracija novih korisnika: poslovnih subjekata, institucija, domaćinstva i ostalih potencijalnih platija i korisnika usluge – RJKP b. Evidentiranje i uručivanje računa novim korisnicima usluge – RJKP	a: decembar 2011 – januar 2012 ? Vrednost: 8 000 €
8. Akcija usmerena na podizanje svesti građana u pogledu usluge (marketing, promotivna kampanja, promotivni material i dr.)	a. Izrada plana i određivanja sredstava koja će biti korišćenja za javnu kampanju b. Priprema, štampanje i raspodela promotivnog materijala c. Priprema upitnika, sprovođenje ankete, obrada i objavljivanje rezultata	a: novembar 2011 b: ponovo 2011 i 2013 c: septembar 2012, septembar 2013 Vrednost projekta: 3000 €
9. Održavanje izgrađenih parkova	a. Izdvajanje sredstava za održavanje parka i sakupljanje otpadana lokaciju park Vrbovac - Opština	Oktobar 2011 Vrednost: 100€

10. Reciklaža	a. Identifikacija kompanije za reciklažu b. Sporazum sa kompanijom za reciklažu – Opština c. Raspodela boksova za selekciju otpada za reciklažu na teritoriji opštine – kompanija za reciklažu	a. oktobar 2011 b. januar 2012 c. mart 2012
---------------	--	---

Strategija za prikupljanje podataka i komunikacija sa građanima

Strategija za prikupljanje podataka

Sredstva informisanja/izvori	Koraci prikupljanja podataka i informacija	Odgovornost	Vremenski okvir
Priprema i distribucija informativnih letaka i postera o štetnom uticaju dovriljih deponija na zdravlje i čovekovu okolinu	a. Osmišljavanje javne (promotivne) kampanje b. Priprema, štampanje i raspodela letaka, brošura, informativnih postera koji bi imali za cilja da građane informišu o štetnom uticaju divljih deponija i otpada na zdravlje i čovekovu okolinu i tsl.	SIAP Radna grupa u saradnji sa DEMI	Septembar -oktobar 2011 Po jedanput u drugoj polovini 2011, 2012 i 2013
Ispitivanje javnog mnenja	a. Izrada upitnika, planiranje i sprovođenje ankete b. Obrada podataka iz ankete i objavljivanje rezultata	SIAP radna grupa, DEMI	septembar 2012, oktobar 2013

Plan komunikacije sa građanima

Opština Klokoč-Vrbovac namerava da građane aktivno uključi u sveobuhvatni proces koji bi trebalo da dovede do krajnjeg željenog cilja, a to je zdrava i čista životna sredina i održivi program sakupljanja i odlaganja otpada. To ćemo postići na sledeći način:

1. Građani će biti aktivno uključeni u procenu kvaliteta pružanja usluge sakupljanja i odlaganja otpada. Formulari jednostavnog upitnika o tome da li su građani zadovoljni uslugom biće konstantno popunjavani od strane građana i na taj način će kompanija konstanto poboljšavati usluge u skadu sa zahtevima građana. Ispitivanje javnog mnenja će biti organizovano putem ankete u toku zadnjeg tromesečja 2012 i 2013.godine. Radna grupa koja je radila na izradi ovog akcionog plana (SIAP) će iskoristiti rezultate ankete da eventualno ažurira ovaj dokument, a sve u cilju postizanja zacrtanih ciljeva.
2. Povećanje svesti građana za čistiji grad putem štampanja informativnih i edukativnih brošura, letaka, posteru koji bi na građane uticali da svoj otpad odlažu po propisu i plaćaju za uslugu.

PLAN ZA NADGLEDANJE I IZVEŠTAVANJE

1. Radna grupa (SIAP) održavaće mesečne sastanke počev od septembra 2011 kako bi razmotrili napredak u realizaciji zacrtanih ciljeva i aktivnosti predviđenih ovim planom. Radna grupa će po potrebi preuzimati sve druge aktivnosti neophodne za realizaciju zacrtanih aktivnosti i ciljeva.
2. Radna grupa će o naprektu u realizaciji ovog akcionog plana svaka tri meseca izveštavati gradonačelnika, predsedavajućeg Skupštine i direktora za javne usluge.

Izveštaj o pokazateljima, učinku i realizaciji ciljeva

#	Pokazatelj željenog rezultata	Osnova za 2010	Cilj za 2011	Stanje 2011 (31.decembar)	Poboljšanje	Cilj 2012
1	% ravnomernog prikupljanja otpada u skladu sa rasporedom koji je predhodno određen	25%	77,2%		80%	
2	Broj priloženih žalbi na 100 korisnika	---	0%		0%	
3	% građana koji su zadovoljni ili voma zadovoljni sa sakupljanjem otpada	4,5%	45%		65%	
4	% domaćinstva koja imaju pristup uslugama prikupljanje otpada	50%	100%		100%	
5	% naselja u kojima se pruža usluga sakupljanja otpada	50%	100%		100%	
6	% domaćinstva koja plaćaju uslugu	0%	25%		50%	
7	% pokrivenosti troškova od naplaćenih računa za uslugu sakupljanja otpada	8%	25%		60 %	

ANEKS 1: DIVLJE DEPONIJE U OPŠTINI KLOKOT-VRBOVAC

Prikaz postojećih deponija april 2011:

Klokot - 1

Vrbovac -1

Grnčar -1

Vrbovac -2

Mogila -1

Mogila -2

Analizom situacije na terenu, članovi radne grupe su između ostalog utvrdili da na teritoriji opštine postoje 11 divljih deponija koje pogubno utiču na životnu okolinu i zdravlje građana opštine Klokoč-Vrbovac. Stoga je opštinska radna grupa, kao integralni deo Akcionog plana za poboljšanje usluge sakupljanje i odlaganje otpada, uradila i detaljan plan za uklanjanje divljih deponija koji je priložen u tabeli 1 dole:

Tabela 1: Lokacija, veličina i potrebna mehanizacija za uklanjanje divljih depoinija

Broj i naziv mesta na kojem se nalazi odlagalište (1)	Procenjena veličina Size (2)	Procenjeni otpad (3)	Potrebna posebna oprema za čišćenje (4)	Procenjeni troškovi za čišćenje(5)	Planirani datum čišćenja	Broj znakova(6)
1- Na teritoriji sela Klokoč postoje tri divlje deponije i to na sledećim lokacijama:						
(K-1) na ulazu u selo iz pravca Vitine	(1) Pribлизно 350-450 m ²	(1) 20-25 m ³	(1) Skip, Utovarivac, Kamion 20ipper	(1)	(1) Potrebno je 2 znaka za označavanje divljih deponija.	
(K-2) pored reke Binacke Morave	(2) Pribлизно 100 m ² - 180m ²	(2) Oko 15 m ³ delimično deponija izgorela	(2) Skip, Utovarivac, Kamion 20ipper	(2)	(2) Potrebno je 3 znaka za označavanje divljih deponija.	
(K-3) mesto zvano Sipavica	(3) Pribлизно 500m ² - 800m ²	(3) Oko 30m ³ - 40m ³	(3) Skip, Utovarivac, Kamion 20ipper	(3)	(3) Potrebno je 3 znaka za označavanje divljih deponija.	
2- Na teritoriji sela Vrbovac postoje tri divlje deponije i to na sledećim lokacijama:						

(V-1) Kod pravoslavnog groblja	(4) Pribлизно 800-1000 m ²	(4) 50-70 m ³	(4) Skip, Utovarivac, Kamion 21ipper		(1)	(4) Potrebno je 3 znaka za označavanje divljih deponija.
(V-2) u blizini osnovne škole pored reke Grncarice	(5) Pribлизно 300 m ² - 400m ²	(5) Oko 50 m ³	(5) Skip, Utovarivac, Kamion 21ipper		(2)	(5) Potrebno je 2 znaka za označavanje divljih deponija.
(V-3) kod velikog mosta put prema Đelekare	(6) Pribлизно 500m ² - 800m ²	(6) Oko 30m ³ - 40m ³	(6) Skip, Utovarivac, Kamion 21ipper		(3)	(6) Potrebno je 4 znaka za označavanje divljih deponija.
3- Na teritoriji sela Mogila postoje tri divlje deponije i to na sledećim lokacijama:						
(M-1) na ulazu u selo Mogila	(7) Delimicno ocisceno prilikom izrade puta 400 m ²	(7) oko 20 m ³	(7) Skip, Utovarivac, Kamion 21ipper		(1)	(7) Potrebno je 2 znaka za označavanje divljih deponija.
(M-2) Kod srpskog pravoslavnog groblja	(8) Pribлизно 600 m ² - 800m ²	(8) Oko 30 m ³	(8) Skip, Utovarivac, Kamion 21ipper		(2)	(8) Potrebno je 2 znaka za označavanje divljih deponija.
(M-3) kod albanskog groblja	(9) Pribлизно 100m ²	(9) Oko 15 m ³	(9) Skip, Utovarivac, Kamion 21ipper		(3)	(9) Potrebno je 2 znaka za označavanje divljih deponija.
4- Na teritoriji sela Grncar postoje tri divlje deponije i to na sledećim lokacijama:						

(G-1) mesto zvano Jezero i	(10) Pribлизно 450 m ²	(10) Oko 25 m ³	(10) Skip,Utov arivac, Kamion 22ipper		(1)	(10) Potrebno je 2 znaka za označavanje divljih deponija.
(G-2) pored reke korita Grncarice prema Crkvi Sv.Nikole	(11) Pribлизно 600 m ² - 1000m ²	(11) Oko 50 m ³	(11) Skip,Utov arivac, Kamion 22ipper		(2)	(11) Potrebno je 3 znaka za označavanje divljih deponija.

Tabela 2: Specifikacija za otklanjanja divlje deponije

Red.br:	Naziv aktivnosti	Jed.mere	Kolicina	Cena u €	Ukupno u €
1.	Radna snaga	Radni sati	400	1.58 €	632.00 €
2.	Prevoz- Ture	Radni sati	160	2.03 €	324.80 €
3.	Skiperi	Radni sati	30	50.00 €	1500.00 €
4.	Kamioni	Tura	100	30.00 €	3000.00 €
5.	Odlazak na deponiju	Tona	500	6.10 €	3050.00 €
6.	Radna snaga	Radni sati	1200	2.00 €	2400.00 €
7.	Rucak	Kom.	150	1.75 €	262.50 €
8.	Obelezja\znaci	Kom.	10	40.00 €	400.00 €
	Ukupan iznos				11.569.30 €

Tabela 3: Izgradnja parka

Izrada projekta u toku